

Радіонова Н. Й.,
д.е.н., доцент,
професор кафедри обліку та аудиту;
Окончук А. Р.,
студентка гр. БДі-1-17
*Київський національний університет
технологій та дизайну
(м. Київ)*

ОСНОВНІ АСПЕКТИ НОРМАТИВНО-ПРАВОВОГО РЕГУЛЮВАННЯ АУДИТОРСЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ В УКРАЇНІ

В сучасних умовах значний вплив на економіку України мають інтеграційні та глобалізаційні процеси. Підписавши Угоду про асоціацію з ЄС у 2014 р., Україна взяла на себе зобов'язання гармонізувати своє законодавство з метою адаптації його до загальноєвропейських норм [4]. В першу чергу це стосується сфери фінансової звітності та аудиту. Єдиним методом, що може забезпечити впевненість у достовірності інформації, яка представлена в фінансовій звітності її користувачам є аудиторська діяльність.

Аудит можна розглядати як один із інструментів, який допомагає розвивати міжнародні відносини, оскільки забезпечує довіру до підтвердженої фінансової інформації для користувачів різних рівнів (міжнародного, державного, підприємницького). Крім того, провідні аудиторські фірми поширили свою діяльність за межі своїх країн, фактично створюючи транснаціональні корпорації. В цьому аспекті слід згадати, що від 1 січня 2007 р. Аудиторська палата України прийняла рішення №168/7 про застосування Міжнародних стандартів аудиту в якості Національних стандартів [5].

В Україні держава лише встановлює перелік загальних вимог до проведення аудиту, а більш деталізовані аспекти визначають Аудиторська палата України, Спілка аудиторів України та їх територіальні відділення шляхом затвердження стандартів, норм, положень, інструкцій, роз'яснень.

Нормативно-правове регулювання аудиту (рис.1) здійснюється на основі Закону України «Про аудит фінансової звітності та аудиторську діяльність» [3] введеного в дію 01.10.2018 р. Даний закон ґрунтується на положеннях Директиви 2006/43/ЄС та Регламенту 537/2014 [2], які регулювали в країнах ЄС реформу аудиту. Основною метою Закону було приведення норм національного законодавства у сфері аудиторської діяльності у відповідність із законодавством Європейського Союзу.

До документів Аудиторської палати України, що регулюють аудиторську діяльність, належать програми, інструкції, положення, зокрема: Положення «Про Реєстр аудиторських фірм та аудиторів, які одноособово надають аудиторські послуги» [7], «Про постійне удосконалення професійних знань аудиторів України» [6], «Про сертифікацію аудиторів» [8].

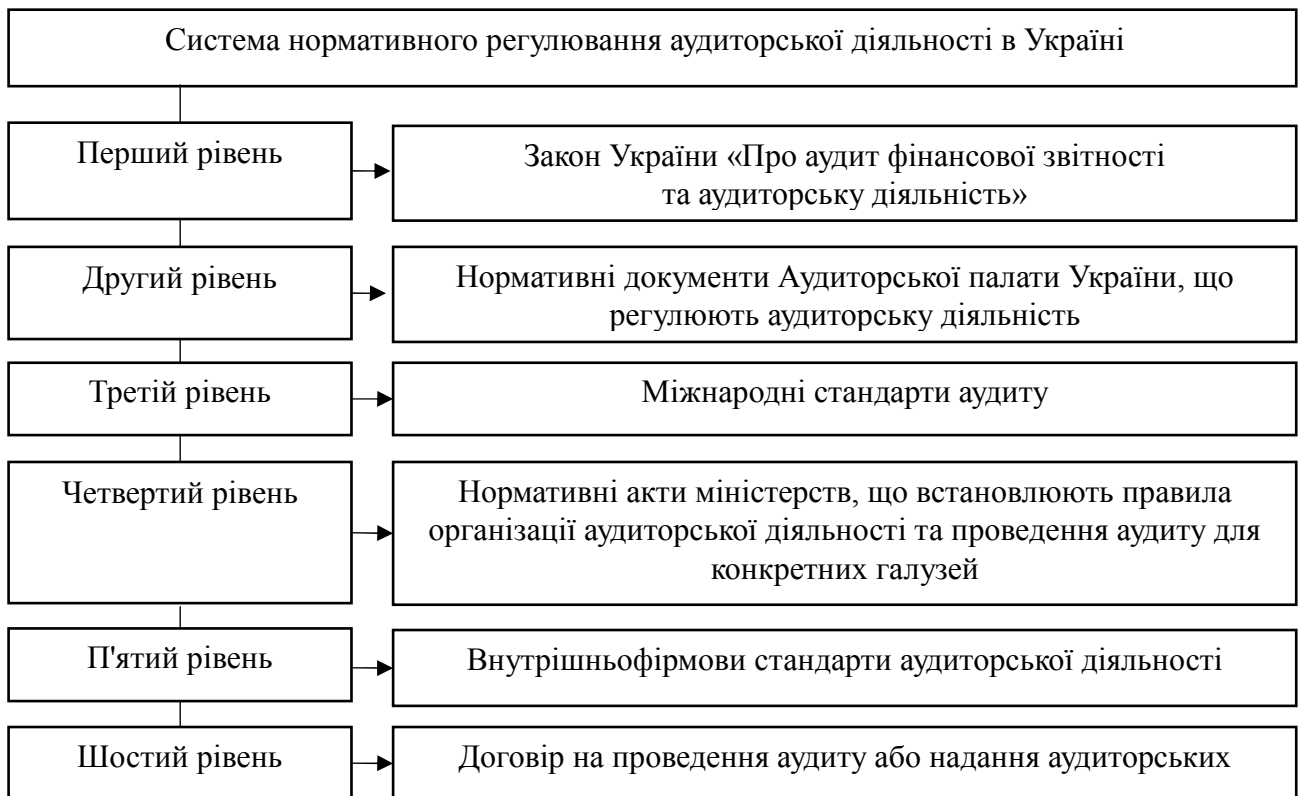

Рис.1. Рівні нормативного регулювання аудиторської діяльності в Україні

Отже, основними джерелами інформації при здійсненні аудиту є законодавчі, інструктивно-нормативні та довідкові матеріали, дані перевірок контрольно-ревізійних органів, міністерств і відомств, органів самоврядування. Крім того, цінною інформацією для незалежного аудитора є дані первинних документів, бухгалтерських реєстрів, Головної книги, фінансової і статистичної звітності, внутрішнього аудиту. Слід зазначити важливість внутрішнього аудиту для аудиторської діяльності. Він дає змогу вчасно виявити й усунути ті умови та чинники, які не сприяють ефективному веденню виробництва і досягненню поставленої мети, скоригувати діяльність підприємства й окремих його складових, встановити, які саме служби і підрозділи підприємства працюють неефективно [9]. За результатами тестування системи внутрішнього контролю здійснюється оцінка ризику та планування обсягу незалежного зовнішнього аудиту. Також аудитори використовують інформацію зовнішніх джерел: постачальників, покупців (дебіторів, кредиторів), банківських установ, фондів, страхових компаній, податкових органів [1].

З метою підвищення рівня теоретичних, організаційних, методологічних та методичних аспектів аудиту та аудиторської діяльності, до чинних нормативно-правових актів вносяться зміни, що свідчить про постійне вдосконалення регулювання інституту аудиту в Україні.

Список використаних джерел:

1. Безверхий К.В. Удосконалення методики виявлення ознак викривлень і помилок у фінансовій звітності на основі аналітичних процедур / К. В. Безверхий // Облік і фінанси. 2014. № 4 (66). С.8 – 16.
2. Директива 2006/43/ЄС (зі змінами) від 17.05.2006 р. № 2006/43/ЄС. Офіційний журнал Європейського Союзу. 2006. L 112. 32 с.
3. Закон України «Про аудит фінансової звітності та аудиторську діяльність» від 01.10.2018 №2258-VII (зі змінами).
4. Закон України Про ратифікацію Угоди про асоціацію між Україною, з однієї сторони, та Європейським Союзом, Європейським співтовариством з атомної енергії і їхніми державами-членами, з іншої сторони від 16.09.2014 № 1678-VII.
5. Рішення Аудиторської палати України «Про застосування Міжнародних стандартів аудиту» від 30.11.2006 № 187/7.
6. Рішення Аудиторської палати України «Про затвердження положення Про постійне удосконалення професійних знань аудиторів України» від 29.09.2016 №330/10 (зі змінами і доповненнями).
7. Рішення Аудиторської палати України «Про затвердження положення Про Реєстр аудиторських фірм та аудиторів, які одноособово надають аудиторські послуги» від 25.11.2004 №141/3 (зі змінами та доповненнями).
8. Рішення Аудиторської палати України «Про затвердження Положення про сертифікацію аудиторів» від 31.05.2007 №178/6 (зі змінами та доповненнями).
9. Управління витратами промислового підприємства в ринкових умовах: теорія, методологія, практика: монографія / Н. Й. Радіонова. К. : КНУТД, 2019. 405 с.

Сирцева С. В.,

к.е.н, доцент,

доцент кафедри обліку і оподаткування,

Миколаївський національний аграрний університет

(м. Миколаїв)

ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ ФОРЕНЗІК-АУДИТУ В УКРАЇНІ

Форензик – це одночасно наука і мистецтво розслідування та запобігання фактам шахрайських дій з боку порушників, до яких нерідко відносяться менеджери великих компаній. Він допомагає виявити потенційні проблеми фінансового і нефінансового характеру та спрямований на аналіз, як внутрішнього, так і зовнішнього середовища компанії (corporate intelligence) – аналіз пов'язаних осіб, особистої динаміки фінансового стану топ – менеджера.

При аналізі внутрішнього середовища компанії: